

Sångpostillan - Fjärde söndagen efter Trefaldighet

Bidrag från Bengt Pleijel
2011-01-26
Senast uppdaterad 2016-06-12

Fjärde söndagen efter Trefaldighet

Dagens bön: Du nådens Gud,
som kan döma och upprätta människor,
låt oss leva i din kärlek,
så att vi förlåter varandra så som du har förlåtit oss.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Dagens budskap: Att inte döma Sakarja 7:8-10, Rom 14: 11-14, Johannes 8:1-11, Psalt 62:2-9.
Läs gärna först dessa texter, lugnt och begründande. Gå sedan till predikan.

Dagens sång: Tack, o Herre, att du hör vår bön, tack för att du vill svara.
Text och musik: Heidi Langegard.

Dagens predikan: INLEDNING.

Dagens tema är: ATT INTE DÖMA. Vi har så lätt att döma ut varandra, förakta, se ned på. Vi behöver ett nytt sätt att se på varandra och förhålla oss till varandra. Dagens tre texter ger oss många tankar om detta ämne. Vi sjunger in budskapet med hjälp av Heidi Langegards sång: Tack, o Herre, att du hör vår bön, tack för att du vill svara ./

1. Sakarja låter oss se in i Guds hjärta.

Vi läser Sakarja 7:8-10.

Åter kom Herrens ord till Sakarja: Så har Herren Sebaot sagt: ”Fäll rättfärdiga domar och visa varandra kärlek och barmhärtighet! Förtryck inte änkan och den faderlöse, invandraren och den fattige. Tänk inte ut onda planer mot varandra.

Först får vi besök av den gamle Sakarja. Han berättar i kapitel 7 vers 8-10 i sin bok, att Herrens ord kom till honom. Genom det som Herren säger honom får vi blicka in i Herrens hjärta. Han säger:”Fäll rättfärdiga domar och visa varandra kärlek och barmhärtighet! Förtryck inte änkan och den faderlöse, invandraren och den fattige. Tänk inte ut onda planer mot varandra.”

Vilken omsorg, vilken nöd, vilken kärlek han har för de människor som han sänder i vår väg. Stanna till här. Tänk efter om du ser ansikte bakom dessa ord: änkan … den faderlöse … invandraren … den fattige. Behöver du en attitydförändring? Fäll rättfärdiga domar … visa varandra kärlek … barmhärtighet … förtryck inte. Stanna till och med Herren om det som nu dyker upp i dina tankar.

Sedan må du säga eller sjunga: Tack, o Herre, att du ser all nöd. Hjälp oss älska varandra

2. Paulus hjälper oss se på livet i Guds ljus.

Vi läser Romarbrevet 14:11-14.

Det är skrivet: Så sant jag lever, säger Herren, för mig skall alla knän böjas, och alla tungor skall prisa Gud.

Alltså skall var och en av oss avlägga räkenskap inför Gud.

Låt oss därför inte längre döma varandra. I stället skall ni se till att ni inte kommer någon broder att snava eller falla. I min tro på Herren Jesus vet jag fullt och fast att ingenting är orent i sig självt, men den som betraktar det som orent, för honom är det orent.

I versen före denna text ställer Paulus en fråga till oss: Hur kan du döma din broder? Varför ser du ned på honom? Föraktar henne? Klistrar dina etiketter på honom: Dum, svag, tokig, omöjlig …

Ja, du kanske inte gör det. Men du känner andra som gör det – dom som du tycker är dumma, svaga, tokiga eller

omöjliga …

Vad gör Paulus åt detta? Han snurrar inte runt i andras dåligheter. Han riktar vår blick uppåt: Så sant jag lever, säger Herren, för mig skall alla knän böjas, och alla tungor skall prisa Gud. I Filipperbrevet 2:11 (Fb) har han påmint om detta: alla knän skall böja sig … och alla tungor skall bekänna, Gud, Fadern till ära att JESUS KRISTUS ÄR HERREN.

När du stämmer in i denna lovsång, dras du in i den himmelska glädjen och härligheten redan nu. Du bestrålas av kärlekssolen från Fadern. Du inser vilket oerhört förtroende vi fått: Att vara kärlekens ambassadörer på jorden. Du inser att du har ansvar för hur du lever. Gud räknar med dig. Och inför Honom skall du en gång avlägga räkenskap för ditt liv. Och framför allt: Du tappar intresset för alla småfuttigheter och kärlekslösa omdömen. Du slutar leka domare och överlåter domen åt Gud. Han är mycket bättre på det än du. I stället kopplar du in dig på det himmelska kärleksflödet så att du kan göra allt för att din broder eller syster inte kommer att snava eller falla. Och när du dras in i diskussioner och debatter om rätt eller fel, rent och orent, så vet du fullt och fast att din tro på Herren Jesus hjälper dig att se att allt du gör, där du inte vill räkna med Jesus, är synd. Synden sitter inte mat och dryck – det var det man bråkade med varandra om på den tiden. Ingenting är orent i sig självt. Synden sitter i mina ögon och i mina händer. Den som betraktar det som orent, för honom är det orent. Vad som är viktigt för oss är att koppla på den himmelska ljusströmmen från Jesus. Tack, o Herre, att du ger oss ljus. Tack för att du vill leda.

3. Låt Jesus ta hand om domen

läs vi oss av dagens evangelium från Johannes 8:1-11.

Jesus gick till Olivberget. Tidigt på morgonen var han tillbaka i templet. Allt folket samlades kring honom, och han satte sig ner och undervisade. De skrifflärda och fariseerna kom då dit med en kvinna som hade ertappats med äktenskapsbrott.

De ställde henne framför honom och sade: ”Mästare, den här kvinnan togs på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott. Lagen föreskriver Mose att sådana kvinnor skall stenas. Vad säger du?” Detta sade de för att sätta honom på prov och få något att anklaga honom för. Men Jesus böjde sig ner och ritade på marken med fingret.

När de envisades med sin fråga såg han upp och sade: ”Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne.” Och han böjde sig ner igen och ritade på marken. När de hörde hans svar gick de därifrån en efter en, de äldste först, och han blev ensam kvar med kvinnan framför sig. Jesus såg upp och sade till henne: ”Kvinnor, vart tog de vägen? Var det ingen som dömd dig?” Hon svarade: ”Nej, herre.” Jesus sade: ”Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer.”

Vår text berättar om något som händer i Jerusalem. Jesus har övernattat på Olivberget och kommer till tempelområdet tidigt på morgonen. Jesus och många andra är där också. Vi smyger oss in bland präster och folkets ledare, bland politiker och vanligt folk. Många har kommit dit för att få börja sin dag där inför Herrens ansikte. Man lägger fram sin nöd och sina böneämnen och sjunger ut dem inför Herren. Vi lär dem nu att sjunga dagens sång och sjunger den tillsammans med dem: Tack, o Herre, att du hör vår bön. Tack för att du vill svara.

Plötsligt händer något. Lovsången tystnar. Man hör upprörda röster. Någon skriker, gråter. En klunga människor kommer. I mitten en kvinna. Man drar henne i håret. Man vrider hennes armar, slår henne. Vi ser hur hon ramlar. Man släpar henne fram. Vad har hänt? Jo, denna kvinna har begått äktenskapsbrott. Man kommer på henne när hon just håller på. På bar gärning. Mannen som begått äktenskapsbrott med henne har tydligen smitit undan. Karlar är duktiga att hitta gömställen då det osar hejt. Innan vi nu tar itu med kvinnan ska vi stanna till och fråga hur ska vi ta itu med karlen om vi träffar på honom. Vad tycker ni?

Ska vi stena honom? Men vem av oss ska kasta första stenen. Ska vi skälla ut honom? Han skulle nog behöva det. Men tänk om han svarar: Ska du säga. Jag vet nog något om dig som ingen annan vet. Vi ber för alla svaga män: Herren led du dem, hjälp dem mogna och växa. Tack, o Herre, att du leder dem. Ge dem klokhets och mognad.

Nu finns bara kvinnan kvar. Och nu ska man döma henne. Hon har gjort vad man kallade en galenskap i Israel (5 Mos 22:21, Bibel 1917) Så allvarligt tog Mose lag på en sådan synd att den som gjort den inte längre fick vara med bland Guds folk. Hon skulle stötas ut ur folket. Hon fick inte leva längre.

Två bra saker gjorde man nu:

1. De tog Guds lag på allvar.

Allvarligt att bryta mot Guds bud. Kärlekens Gud har givit oss kärlekens bud. Buden är ett bra skyddsräcken omkring det ömtåliga människolivet. Buden är Faderns kupade händer omkring oss. Skyddsräcket är inte till för att stänga in oss utan för att skydda oss ute det som vill förstöra våra liv. Om man hoppar över rutschar man utför. Något inom oss dör. Vi rör vid dödens krafter när vi strövt mot livets bud. Många i vårt land mår inte bra. Kanske man kan hitta en orsak här.

2. De tog den här kvinnan till Jesus.

Så ska vi göra när vi träffar på en människa som begått synd, lever fel eller kommit snett. Ta med henne till Jesus. Be för henne. Försök få henne med till kyrkan. Det är mycket som kan hända där. Vi hittar en ny melodi. Inte dödens melodi utan livets. Och vi

hittar den tillsammans med många andra.

När vi träffar på någon som handlar fel så är huvudregeln: För henne till Jesus. Bed för henne.

Låt oss göra så. Det han gör för den vi ber för, gör han också med oss: Tack, o Herre, att du leder oss, bort från döden till livet.

Männen i texten för kvinnan till Jesus.

Inte för att Jesus ska förlåta henne. Förlåta - det kan bara Gud. Inte för att få henne stened. Dödsdom kunde bara den romerska ockupationsmakten utfärda. De för kvinnan till Jesus för att sätta Jesus på prov. Om Jesus nu säger: Stena henne, då kan man anklaga honom inför romarna. Romarna ensamma kunde avkunna en dödsdom. Om Jesus säger: Det var väl inte så farligt med det som hon gjort, ja då kan man anklaga honom för att inte ta Moses lag på allvar.

De leder kvinnan till Jesus för att få Jesus att göra bort sig. De vill inte ha bort kvinnan. De vill ha bort Jesus. De vill få något att anklaga honom för. De tog upp stenar för att stena Jesus, står de i slutet av kapitel 8.

Vad gör Jesus? Först säger han ingenting. Men han gör något. Han böjer sig ned, skriver med fingret på marken. Vad skriver han? Och varför gör Jesus så? Vi vet inte.

Man kan tänka sig tre olika svar:

1. Jesus ritar på marken, som bestod av ett väldigt stengolv. Precis som Gud ritade lagens bud på stentavlor gör Jesus så. Guds bud får vi inte och kan vi inte ta bort. De är ingraverade i sten.

2. Jesus ritar ett streck på marken. Men sedan är han tyst. Säger ingenting. Han vet att man inte kommer någon vart med diskussioner. Kanske Jesus vill säga något till oss här: Vi grälar och diskuterar med varandra, när vi försöker få fram våra åsikter borde lära oss av Jesus att vara tysta och vänta med svaret. Tystnaden har en oerhörd kraft. Den skapar en atmosfär, där det är lätt att nå djupet.

Jesus har inte bråttom. Två gånger böjer han sig ned och ritar. Och medan Jesus ritar blir det allt tystare. Han vill inte bara rädda denna olyckliga kvinna, han vill också rädda fariseerna. Han omger och liksom beskyddar fariseerna med en djup tystnad, som ger dem möjlighet att reflektera och besinna sig. Han vill genom sin tystnad hjälpa dem att komma till sig själva. Den tystnad som han skapar kring dem gör det möjligt, åtminstone för de minst förhärdade att lyssna till en inre röst som de hittills kvävt. Genom tystnaden bereder Jesus marken för det han vill säga.

3. Människor omkring Jesus var spränglärd i bibeln. De hade läst Jeremia 17:13 - De som viker av från mig liknar en skrift i sanden ty de har övergivit Herren, källan med det friska vattnet. Dessa som menar sig leva efter Guds vilja har kommit bort från Gud. De liknar en skrift i sanden. När vinden blåser, blåses allt bort. De har sin rättfärdighet i sig själva. De bygger sitt livs hus på den lösa sanden. Jag är duktig, jag klarar mig. Men detta håller inte. Det finns något mycket bättre. Det är att ha sin förankring i Jesus. Då bygger jag mitt livs hus på den fasta grunden. Tack, o Herre, att du hjälper oss komma till besinning

Vi ser männen som står där och ser på hur Jesus ritar något i sanden. De är djupt irriterade. Varför svarar inte Jesus? Han bara sitter där och ritar. De upprepar sin fråga? Då säger Jesus: Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne. Och den böjer han sig ner igen och ritar på marken. Vilket fantastiskt svar! Jesus ändrar varken på Roms lag eller på Moses lag. Han säger till dem att stena henne. Gör det! Lyft era händer och kasta stenen. Men den ska börja som är utan synd. Den som själv aldrig begått äktenskapsbrott. Den som är ren i sina tankar, han börjar.

Vad händer? Männen sänker sina händer, slår ned sina blickar. De troppar av, den ene efter den andre. De gamle gick först. Störst självkännet. Känner sig genomskådade. Tappar stenar.

Men det var en dum sak som de nu gör. Deras livs största dumhet. Det dumma som de gör är att de går därifrån, bort från Jesus. Han kunde hjälpt dem med deras dåliga samvete. Men de går bort.

När vi vill hjälpa en människa, då kan vi börja med att lyfta våra händer i bön. Något händer ... jag tappar mitt eget. Jag tappar mina stenar. Nu kan Jesus ge oss det vi behöver för att komma till rätta med oss själva och sedan också med andra. Låt oss lyfta våra händer inte för att stena utan för att bedja. Nu, o Herre, vill vi tacka dig, lyfta händer och bedja

När alla är borta ser Jesus upp. Kvinnan står kvar. Hon ensam är kvar inför Jesus. Jesus kunde kastat den första stenen. Han var utan synd. Men han gör inte det. Han frågar: Kvinna, vart tog de vägen? Var det ingen som dömde dig? Hon svarade: Nej, herre. Jesus sade: Inte heller jag dömer dig. Gå nu och synda inte mer.

Vilken kärlek! Men inte en kärlek som slätar över. Vi möter inte en hygglig snällhet när vi kommer inför Jesus. Han säger aldrig att det inte spelar någon roll hur vi lever. När vi syndar mot sjätte budet och mot femte och mot åttonde, är vi inne

på dödens område. Det samlas skräp inuti oss, tyngder som gör det svårt för oss. Vi begriper oss inte på oss själva. Vi står med inför Gud och med skuld inför människor.

Vår enda räddning är att få stanna kvar med den här kvinnan inför Jesus. Stå vid hennes sida och bara vara där inför Jesus. När vi står inför Jesus förstår vi att Jesus inte kommit för att döma. Han har kommit för att rädda och upprätta och hjälpa oss till en ny start. Jesus stryker inte ett streck över vårt förflutna. Vi måste läsa denna text tillsammans med allt som sägs om Jesus i hela Nya Testamentet. Han stryker inte ETT streck. Han stryker TVÅ STRECK. Han ritar korsets två bjälkar. Jesus dör i vårt ställe och han tar in vår synd i sina sårmärkta händer. Det finns en möjlighet att bli fri.

Och det händer något med den som tillsammans med den här kvinnan fått vara inför Jesus. När hon var bland de skriftlärde och fariseerna var hon nära döden. När hon är inför Jesus är hon nära Livet. Hon får känna Jesu förlåtelse och upprättande kärlek. Och som händer med henne gör att hon inte kan fortsätta som förut. Jesus ger henne ett recept på ett rikare liv. Det hon hade gjort var en synd som öppnade henne för dödens och mörkrets krafter. Det som Jesus gör för oss är att han öppnar oss för livets och ljusets krafter. I versen efter vår text säger Jesus: Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.

Den glädjen och trösten sjunger vi nu in i våra hjärtan. Tack, o Herre, att du ger oss ljus, du är Ljuset och Livet

Du Ordbrukare! Berätta för dig själv och för någon annan om Sakarja, som låter oss se in i Guds hjärta.
Om Paulus, som hjälper oss se på livet i Guds ljus.
Om hur Jesus tar hand om domen.